

LIÊN MINH KHOÁNG SẢN

HỘI THẢO

Phân cấp và các sáng kiến quản trị tốt tài nguyên khoáng sản ở cấp địa phương

Quy Nhơn, ngày 24 tháng 11 năm 2014

Giới thiệu

Từ năm 2005, việc quản lý tài nguyên khoáng sản đã được phân cấp khá mạnh mẽ cho chính quyền cấp tỉnh. Theo quy định trong Luật Khoáng sản 2005 cũng như Luật Khoáng sản 2010, Ủy ban nhân dân các tỉnh và thành phố trực thuộc trung ương có thẩm quyền cấp phép đối với than bùn, vật liệu xây dựng thông thường và các mỏ khoáng sản không thuộc quy hoạch Trung ương. Việc phân cấp đã dẫn đến sự gia tăng nhanh chóng về số lượng doanh nghiệp cũng như giấy phép hoạt động khoáng sản. Theo thống kê của Bộ Tài nguyên và Môi trường, tính đến ngày 31/12/2013, cả nước có trên 3000 tổ chức và cá nhân tham gia hoạt động khoáng sản với 4.320 giấy phép đang còn hiệu lực. Trong đó, số lượng giấy phép do Bộ Tài nguyên và Môi trường cấp là 559 và số lượng giấy phép do địa phương cấp là 3.761. Ngoài ra, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh và thành phố còn được phân cấp trách nhiệm xây dựng quy hoạch khoáng sản của địa phương, bảo vệ tài nguyên khoáng sản, quản lý các vấn đề khác có liên quan đến việc sử dụng đất, cộng đồng, môi trường và xã hội.

Nhìn chung, cơ quan nhà nước ở cấp địa phương đang đối mặt với khá nhiều thách thức trong quản lý tài nguyên khoáng sản. Với lực lượng cán bộ chuyên trách còn rất hạn chế, nhiều địa phương phải quản lý một số lượng lớn doanh nghiệp và giấy phép khoáng sản. Trong đó, nhiều doanh nghiệp khai thác khoáng sản với quy mô nhỏ, đầu tư manh mún và chưa quan tâm nhiều đến các khía cạnh phát triển bền vững. Ngoài ra, các cơ quan quản lý ở cấp địa phương phải trực tiếp giải quyết nhiều vấn đề phức tạp liên quan đến khai thác khoáng sản như đền bù đất, giải phóng mặt bằng, tái định cư, xung đột ở cộng đồng địa phương, vấn đề an ninh trật tự, ô nhiễm môi trường hay cơ sở hạ tầng bị xuống cấp. Bên cạnh đó, các doanh nghiệp khai thác khoáng sản cũng gặp nhiều thách thức, đặc biệt các thách thức liên quan đến tuân thủ chính sách pháp luật bảo vệ môi trường và rủi ro xung đột với cộng đồng địa phương.

Với bối cảnh trên, nhiều địa phương và doanh nghiệp đã nỗ lực để xây dựng và áp dụng các sáng kiến nhằm tăng cường hiệu quả và phát triển bền vững công nghiệp khai thác khoáng sản. Một số tỉnh như Lào Cai và Bình Định đã áp dụng quy định thu phí vận chuyển từ doanh nghiệp khoáng sản để phục vụ chương trình cải tạo cơ sở hạ tầng ở địa phương. Các doanh nghiệp như Công ty Núi Pháo ở Thái Nguyên đang áp dụng cơ chế đổi thoại định kỳ với cộng đồng địa phương để giải quyết kẹt thời các bất đồng. Nhìn rộng hơn đối với các quốc gia trong khu vực, một số tỉnh ở Indonesia đã xây dựng những quy định cụ thể về hỗ trợ địa phương đối với các doanh nghiệp khai thác khoáng sản; phát triển các chương trình hợp tác cung cấp dịch vụ giữa doanh

nghiệp khai khoáng và cộng đồng địa phương; áp dụng quy trình tham vấn trong cấp phép nhằm hạn chế xung đột; hay thực hiện công khai nguồn thu từ khai thác tài nguyên khoáng sản.

Nhằm thúc đẩy việc trao đổi và chia sẻ kinh nghiệm trong quản lý hoạt động khoán g sản ở cấp tỉnh, Sở Công thương tỉnh Bình Định phối hợp cùng Trung tâm Con người và Thiên nhiên và Trung tâm Phát triển và Hội nhập tổ chức hội thảo “**Phân cấp và các sáng kiến quản trị tốt tài nguyên khoáng sản ở cấp địa phương**”. Hội thảo có sự tham gia và chia sẻ của các doanh nghiệp và đại diện cơ quan quản lý ở các tỉnh có hoạt động khai thác khoáng sản. Ngoài ra, hội thảo còn có sự tham gia chia sẻ của một số cơ quan quản lý từ Indonesia và Phillipine.

Mục tiêu hội thảo

- Chia sẻ các sáng kiến quản trị tốt tài nguyên khoáng sản từ các địa phương và doanh nghiệp.
- Góp phần thúc đẩy việc xây dựng và áp dụng các mô hình quản trị tốt ở cấp tỉnh.

Ngôn ngữ:

Tiếng Anh và Tiếng Việt

Thời gian và địa điểm

- Thời gian: Ngày 24 tháng 11 năm 2014
- Địa điểm: Khách sạn Hoàng yến 1 , Số 5 đường An Dương Vương, thành phố Quy Nhơn, Bình Định

Thành phần tham dự

Khoảng 70 đại biểu tham gia gồm:

- Đại diện các tỉnh (Bình Định, Phú Yên, Bình Thuận, Lào Cai, Yên Bái, Cao Bằng, Điện Biên, Bắc Cạn, Phú Thọ, Thái Nguyên, Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Ninh và Quảng Nam)
- Đại diện một số cơ quan quản lý địa phương từ Indonesia và Phillipine
- Các chuyên gia độc lập

Chương trình dự kiến

Thời gian	Nội dung
8.00 – 8.30	Đăng ký đại biểu <i>Trung tâm Con người và Thiên nhiên</i>
8.30 – 8.45	Khai mạc Hội thảo <i>Ông Nguyễn Văn Thắng – Phó Giám đốc Sở Công thương</i>
Phiên 1: Tổng quan về phân cấp trong quản lý tài nguyên khoáng sản	
8.45 – 10.00	Một số vấn đề liên quan đến phân cấp trong quản lý tài nguyên khoáng sản ở Việt Nam <i>TS. Lại Hồng Thanh, Hội Khoa học và Công nghệ Mỏ Việt Nam</i>
	Quản lý tài nguyên khoáng sản ở cấp địa phương: Thách thức và bất cập chính sách <i>Đại diện Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Bình Định và Sở Tài và Môi trường tỉnh Thái Nguyên</i>
	Phân cấp trong quản lý tài nguyên khoáng sản ở Indonesia; Các thách thức và giải pháp <i>Ông Emanuel Bria – Viện Quản trị Tài nguyên Thiên nhiên</i>
	Thảo luận
10.00 – 10.15	Nghỉ giữa giờ
Phiên 2: Nâng cao hiệu quả đóng góp kinh tế xã hội từ khai thác khoáng sản	
10.15 – 12.00	Thu và sử dụng phí cải tạo cơ sở hạ tầng: Một số kinh nghiệm tại Lào Cai <i>Ông Lê Ngọc Dương, Phó Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường, tỉnh Lào Cai</i>
	Mô hình hợp tác cung cấp dịch vụ giữa doanh nghiệp và cộng đồng địa phương nhằm hỗ trợ sinh kế và giảm nghèo <i>Đại diện cơ quan quản lý tỉnh Kolaka, Indonesia</i>
	Xây dựng quy định chính sách về hỗ trợ địa phương nhằm tối đa hóa lợi ích từ khai thác tài nguyên: Kinh nghiệm từ Indonesia <i>Ông Deddy Afidick, Ban đổi ngoại cộng đồng, tỉnh Bojonegoro, Indonesia</i>
	Thảo luận: Giải pháp cho các vấn đề liên quan đến phân cấp quản lý tài nguyên
12.00 – 13.30	Ăn trưa

Phiên 3: Giảm thiểu rủi ro môi trường và xã hội

13.30 – 15.00	Thực thi trách nhiệm môi trường và xã hội của doanh nghiệp: Các rào cản về mặt chính sách <i>Ông Đỗ Thanh Thảo, Công ty Cổ phần Khoáng sản Bình Định</i>
	Cơ chế đối thoại định kỳ với cộng đồng địa phương: Một số kinh nghiệm từ công ty Núi Pháo <i>Bà Bạch Kim Chung, Giám đốc Đối ngoại, Công ty Núi Pháo</i>
	Thực hiện Tham vấn, thông báo trước và đồng thuận (FPIC) nhằm hạn chế xung đột trong khai thác khoáng sản <i>Đại diện từ Phillipine</i>
	Thảo luận: Rủi ro môi trường xã hội trong khai thác khoáng sản và các giải pháp hạn chế
15.00 – 15.15	Nghỉ giữa giờ

Phiên 4: Giảm thiểu rủi ro môi trường và xã hội

15.15 – 16.00	Tăng cường sự tham gia của cộng đồng trong quản lý nguồn thu từ khai thác dầu khí ở Indonesia <i>Bà Ermey Ardhyanti</i>
	Cơ chế tăng cường giám sát của cộng đồng trong khai thác khoáng sản ở Bình Định: Một số kết quả nghiên cứu ban đầu <i>Ông Huỳnh Cao Vân – Liên Hiệp các hội Khoa học và Kỹ thuật Bình Định</i>
	Thảo luận: Cơ chế tăng cường sự tham gia của cộng đồng trong quản lý hoạt động khoáng sản
16.00 – 16.30	Tổng kết và kết thúc hội thảo